

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. mai 2015
(OR. en)

9241/15

DEVGEN 81
ONU 70
ENV 341
ACP 85
RELEX 426
FIN 387
OCDE 12
WTO 116

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 9084/15 DEVGEN 72 ONU 66 ENV 325 ACP 76 RELEX 400 FIN 368
OCDE 10 WTO 112

Teema: Uus vaesuse kaotamise ja säästva arengu ülemaailmne partnerlus pärast
2015. aastat
- Nõukogu järeldused

Nõukogu võttis oma 26. mai 2015. aasta istungil vastu nõukogu järeldused käesoleva märkuse lisas esitatud kujul.

**Uus vaesuse kaotamise ja säästva arengu ülemaailmne partnerlus pärast 2015. aastat
- Nõukogu järeldused -**

I. Sissejuhatus

1. 2015. aasta järgne arengukava annab suurepärase võimaluse tegeleda vaesuse kaotamise ja säästva arengu ühiste väljakutsetega. Selle võimaluse täielik ärakasutamine on ELi ja selle liikmesriikide põhiprioriteet. Oma 16. detsembri 2014. aasta järeldustes kehtestas nõukogu ELi seisukoha selle saavutamiseks universaalsel ja ümberkujundaval viisil. Kõnealused järeldused täiendavad 2014. aasta detsembri järeldusi ning neis arendatakse edasi säästva arengu eesmärkide saavutamiseks vajaliku uue ülemaailmse partnerluse aspekte.
2. Sellise kaugeleulatuva kava rakendamiseks on vaja uut ülemaailmset vaesuse kaotamise ja säästva arengu partnerlust. See peaks kujundama ümber ja tugevdama rahvusvahelise üldsuse koostöö tegemise viise.
3. Juba on tehtud märkimisväärseid edusamme. Säästva arengu eesmärkide avatud tööühma ettepanekust, säästva arengu rahastamise valitsustevahelise ekspertide komitee aruandest ja ÜRO peasekretäri kokkuvõtvast aruandest nähtub, et kokkulepe ambitsioonika 2015. aasta järgse inimeste ja planeedi arengukava suhtes, mis ei jäta kedagi tagaplaanile, on haardeulatuses.

4. Käesoleva aasta olulisemad rahvusvahelised üritused sillutavad teed uuele ülemaailmsele raamistikule, mis määratleb paljudeks aastateks meie ühised prioriteedid. 2015. aasta juulis Addis Abebas toimuva arengu rahastamise kolmanda rahvusvahelise konverentsi („Addis Abeba konverentsi”) edukas tulemus on oluline sidusa ja ümberkujundava tegevusraamistiku saavutamiseks nii New Yorgis 2015. aasta järgse arengukava vastuvõtmiseks toimuval ÜRO tippkohtumisel kui ka detsembris Pariisis toimuval ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 21. konverentsil. Nimetatud kolme protsessi tulemus peaks tugevdama ja rõhutama vaesuse kaotamise ja säästva arengu, sealhulgas kliimamuutuste koostoimet ja kaasnevaid hüvesid.
5. Tervitame komisjoni teatist „Vaesuse kaotamise ja säästva arengu ülemaailmne partnerlus pärast 2015. aastat” kui olulist panust ELi ja selle liikmesriikide seisukoha väljakujundamisse.

II. Uue ülemaailmse partnerluse juhtpõhimõtted

6. Nõukogu 2014. aasta detsembri järeldustes esitati mitu uue ülemaailmse partnerluse juhtpõhimõtet. Me kinnitame neid põhimõtteid, milleks on universaalsus, jagatud vastutus, vastastikune usaldusväarsus, igäihe suutlikkuse arvessevõtmine ja mitmel sidusrühmal põhinev lähenemisviis. Uus ülemaailmne partnerlus peaks ka põhinema inimõigustel, võrdsusel, mittediskrimineerimisel, demokraatlike institutsioonidel, heal valitsemistaval, õigusriigil, kaasavusel, keskkonnasäästlikkusel ning planeedi ressursside austamisel ja edendamal neid. Lisaks sellele, et naiste õigused, sooline võrdõiguslikkus ning naiste ja tüdrukute mõjuvõimu suurendamine on omaette eesmärgid, on need ka olulised rakendamisevahendid ning neid tuleks kõikidel tasanditel edendada.

7. Uus ülemaailmne partnerlus peaks tuginema aastatuhande arengueesmärgile nr 8, kuid ka minema sellest kaugemale, kajastades paradigmaatilise tähendusega üleminekut ülemaailmsele, ümberkujundavale ja kaasavale arengukavale. Kõik saavad anda tõsise panuse arengukava saavutamisse. Riikide isevastutus ja usaldusväärsus on 2015. aasta järgse arengukava ja selle rakendamise jaoks äärmiselt olulised, muu hulgas asjakohastel tasanditel võetud kohustuste ja selliste vahendite nagu säästva arengu strateegiate kaudu. Kõik peavad panustama, kajastades arengukava ülemaailmsust ning ka erinevat ja muutuvat suutlikkust ning maailmamajanduses toimuvaid muutusi. EL ja selle liikmesriigid on valmis täielikult osalema, sealhulgas rahvusvahelise tegevuse ja siseriikliku rakendamise kaudu. Me eeldame samuti, et teised partnerid – nii uued kui ka esilekerkivad osalised – annavad oma õiglase panuse. Ülemaailmsete probleemide lahendamiseks peame oma kohustused jagatud vastutuse alusel kindlaks määrama.
8. Uus arengukava peaks seadma eesmärgiks vaesuse kaotamise kõigis selle vormides ja säästva arengu saavutamise selle kolmes mõõtmes tasakaalustatud ja terviklikul viisil. Arengukava peab tugevdama meie otsustavust kaotada äärmine vaesus ühe põlvkonna jooksul, tuginedes seni saavutamata aastatuhande arengueesmärkidele ja viies nende eesmärkidega seotud töö lõpule. Rakendamisvahendid on 2015. aasta järgse arengukava olulised komponendid ning neid tuleb terviklikult arvesse võtta. Addis Abeba konverentsil tuleks lisaks Monterrey konsensuse ja Doha deklaratsiooni rakendamise edusammude hindamisele vaadata ka tulevikku, hõlmates kõiki rakendamisvahendeid, sealhulgas võimalusi loovaid poliitikaraamistikke ning rahaliste ja muude vahendite mobiliseerimist ja tõhusat kasutamist. Konverentsil tuleks võtta kasutusele ühtne lähenemisviis, käsitledes tasakaalustatud viisil säästva arengu majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõõdet, edendada poliitikavaldkondade sidusust ning võtta arvesse kõikide partnerite kohustusi ja tulemusi. Konverentsi lõppdokumenti tuleks mõista 2015. aasta järgse arengukava rakendamisvahendite sambana.

III. Ülemaailmse partnerluse põhikomponendid

9. EL ja selle liikmesriigid leiavad, et uue ülemaailmse partnerlusega seonduvaid rakendamisvahendeid käsitleva tervikliku lähenemisviisi põhikomponendid on järgmised: i) kaasaaitava ja soodsa poliitilise keskkonna loomine kõikidel tasanditel; ii) elluviimiseks vajaliku suutlikkuse väljakujundamine, iii) riigisiseste avaliku sektori vahendite mobiliseerimine ja tõhus kasutamine, iv) rahvusvaheliste avaliku sektori vahendite mobiliseerimine ja tõhus kasutamine, v) riigisisese ja rahvusvahelise erasektori mobiliseerimine, vi) kaubanduse ja investeringute ergutamine, vii) teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni edendamine ning viii) rändega seotud probleemide käsitlemine ja rände positiivse mõju rakendamine. Lisaks sellele vajab tõeline ülemaailmne partnerlus tugevat järelevalvet, vastutavuse ja läbivaatamise raamistikku, mis peab olema 2015. aasta järgse arengukava lahutamatu osa.

i) Kaasaaitav ja soodne poliitiline keskkond kõikidel tasanditel

10. Stabiilse poliitilise ja regulatiivse keskkonna puudumisel ei ole ühelgi muul rakendamisvahendil kehtvat mõju. Kõik riigid peaksid tagama, et neil on 2015. aasta järgse arengukava rakendamiseks ja säästva arengu eesmärkide täitmiseks kehtestatud asjakohased poliitikameetmed, muu hulgas näiteks tõhusate õigusraamistike kaudu.

11. Kõik riigid peavad edendama tõhusaid ja kaasavaid institutsioone ning töötama välja läbipaistvaid poliitikameetmeid, mis põhinevad õigusriigi põhimõttel ja inimõigustel, edendades mittediskrimineerimist, naiste õigusi, soolist võrdsõiguslikkust ning naiste ja tüdrukute mõjuvõimu suurendamist, vastutust ja kodanikuühiskonna tõhusat kaasamist. Rahumeelse ja kaasava ühiskonna edendamine, hea valitsemistava kõikidel tasanditel ning õiguskaitse kättesaadavus kõigile on arengukava rakendamise keskne vahend ja juba iseenesest oluline eesmärk. See hõlmab rahu, inimõiguste ja säästva arengu vahelise seose tugevdamist ning tõhusate süsteemide tagamist eelarvestamise, kulude seire ja korrupsiooni vastase võitluse jaoks.

12. Ebakindlad ja konfliktidest mõjutatud riigid vajavad säästva arengu saavutamiseks erilist tähelepanu ning püsivat rahvusvahelist toetust. Riigi ülesehitamise ja rahu kindlustamise eesmärgid on hädavajalikud, et arendada riigi suutlikkust tegeleda lisaks julgeoleku- ja arengüküsimustele täiemahuliselt ka majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnaalaste küsimustega.
13. Regulaatiivseid vahendeid saab kombineerida selliste majandusinstrumentidega nagu näiteks maksusoodustused, maksed ökosüsteemi teenuste eest, CO₂-hind, sealhulgas eelkõige turumehhanismide ja heitkogustega kauplemise süsteemide kaudu, ning maksukoormuse nihutamine. „Saastaja maksab” põhimõte annab vajalikke suuniseid poliitikavahendite valimiseks ja kavandamiseks. Muud võtmetähtsusega poliitilised hoovad hõlmavad säästvaid riigihankeid ning keskkonda kahjustavate ja säästva arenguga vastuolus olevate toetuste, sealhulgas fossiilkütuste puhul makstavate toetuste järk-järgulist kaotamist, ning selliste lahenduste edendamist, mis on ressursitõhusad, kliimasõbralikud ning mis aitavad tõhusamalt kaasa vaesuse kaotamisele. Sellega seoses on väga oluline ka loodusvarade säästev majandamine.
14. Täielik ja produktiivne tööhõive ning inimväärne töö, sealhulgas tööstandardite kohaldamine muu hulgas ILO konventsioonidest ja soovitustest lähtudes, on ebavõrdsuse ja sotsiaalse tõrjutuse probleemiga tegelemisel võtmetähtsusega. Tuleks kehtestada asjakohased sotsiaalkaitse põhialused ning kaasavad ja õiglased arengumeetmed peaksid olema integreeritud asjakohastes sotsiaal-majanduslikesse poliitikatesse. Hädavajalik on sotsiaalpartnerite õigus pidada vabalt läbirääkimisi ja sõlmida kollektiivlepinguid. Sotsiaaldialoog on demokraatia tugevdamisel ja läbipaistvuse suurendamisel esmatähtis. Lisaks sellele peaksid riigi õigusaktid, poliitikad ja tavad olema ebavõrdsustega võitlemiseks kaasavad ja tagama diskrimineerimata juurdepääsu taskukohastele, piisavatele ja kvaliteetsetele teenustele ja kaupadele. Erilist tähelepanu tuleb pöörata kõige ebasoodsamas ja haavatavamas olukorras olevatele isikutele, sealhulgas lastele, eakatele ja puudega isikutele ning tõrjutud rühmadele ja põlisrahvastele. Kõik riigid peaksid hõlbustama inimkapitalisse investeerimist hariduse, oskuste arendamise ja koolituse teel ning tagama juurdepääsu sellistele põhiteenustele nagu tervishoid ja haridus.

15. 2015. aasta järgse arengukava edu tagamiseks on vaja poliitikavaldkondade sidusust kõigil tasanditel. Riigid peaksid arengutasemest sõltumata tagama, et nende poliitika aitab sidusalt kaasa nende säästva arengu prioriteetide saavutamisele, nii riigisiselt kui rahvusvaheliselt. Lisaks sellele peaksid kõik arenenud riigid, keskmisest kõrgema sissetulekuga riigid ja tärkava turumajandusega riigid võtma endale kohustuse hinnata oma poliitikameetmete mõju vaesematele riikidele. Poliitikavaldkondade sidususe jaoks on vaja asjakohast koordineerimist, sidusrühmade vahelist korrapärast dialoogi ja poliitikameetmete hindamist.
16. EL ja selle liikmesriigid on pühendunud poliitikavaldkondade arengusidususele kui olulisele panusele ühisesse jõupingutusse, et säästva arengu nimel saavutada poliitikavaldkondade laiem sidusus. ELis oleme ka pühendunud aruka, kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu jaoks vajalike tingimuste loomisele, sealhulgas strateegia „Euroopa 2020”, Euroopa säästva arengu strateegia ja seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi kaudu. Näiteks sisaldab strateegia „Euroopa 2020” tööhõive, teadus- ja arendustegevusse investeerimise, kliimamuutuste ja energeetika, hariduse ning vaesuse ja sotsiaalse kaasatusega seotud eesmärged ja ka algatusi, näiteks ressursitõhususe valdkonnas. Selliseid protsesse nagu strateegia „Euroopa 2020” läbivaatamine saaks kasutada parimate tavade vahetamiseks ning teadmiste ja teadlikkuse suurendamiseks ELi eri liikmesriikides, sealhulgas seoses säästva arengu eesmärkide rakendamisega.

17. Ülemaailmsel tasandil on 2015. aasta järgse arengukava rakendamiseks vaja ka tõhusat rahvusvahelist institutsioonilist süsteemi, mis tugineks olemasolevatele struktuuridele ja protsessidele ja arendaks neid edasi, ning tugevamat majandus- ja finantskoostööd. EL ja selle liikmesriigid aitavad kaasa piirkondliku ja ülemaailmse koostöö parandamisele ning teevad ühiselt tööd, tagamaks et mitmepoolsed institutsioonid toimiksid sidusalt ja täiendaksid üksteist, käsitledes, kui vähegi võimalik, koostoimet ja poliitikavaldkondade seoseid. Ülemaailmsete avalike hüvede piisavaks pakkumiseks ja kaitsmiseks ning säästvaks tarbimiseks ja tootmiseks on samuti vaja koordineeritud rahvusvahelist poliitikat ja meetmeid ning nende tõhusat rakendamist, näiteks selliste rahvusvaheliste raamistike kaudu nagu Sendai 2015. aasta järgne katastroofiohu vähendamise raamistik ning säästva tarbimise ja tootmise programmide kümneaastane raamistik, ning rahvusvahelisi kokkuleppeid, mis käsitlevad kliimat, bioloogilist mitmekesisust, kõrbestumist, vett, kemikaale ja jäätmeid, ökosüsteeme, metsi ja ookeane. Kliimamuutuste võimendav mõju nii vaesuse kaotamise kui ka säästva arengu saavutamise seotud probleemidele nõuab kliimamuutuste küsimuste aktiivset lülitamist 2015. aasta järgsesse arengukavasse ja seda toetavasse ülemaailmsesse partnerlusse. 2015. aasta järgne arengukava peab olema kooskõlas rahvusvahelise õigusega, sealhulgas ja eelkõige täielikult kooskõlas ÜRO mereõiguse konventsiooniga (UNCLOS). Riiklik poliitika peaks olema kooskõlas rahvusvaheliste õigusraamistikega, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õigusega. EL ja selle liikmesriigid jätkavad panustamist rahvusvaheliste raamistike tugevdamisse ja edasiarendamisse.

ii) Elluviimiseks vajaliku suutlikkuse väljakujundamine

18. Me rõhutame, kui olulised on arengukava rakendamiseks tõhusad institutsioonid, vajaliku suutlikkuse olemasolu ja inimoskused. See hõlmab seda, et tuleb tagada suutlikkus kujundada ja rakendada säästva arengu probleemide lahendamise poliitikat ning võtta meetmeid, koguda andmeid, hinnata tulemusi ja vaadata läbi strateegiaid.
19. Kõik rahvusvahelise koostöö partnerid peaksid tugevdama suutlikkuse väljakujundamist ja edendama tehnilist koostööd, kaasates kõiki sidusrühmi ning tehes erilisi jõupingutusi vähim arenenud riikides, ebakindlates ja konfliktidest mõjutatud riikides ning väikestes arenevates saareriikides.

20. Elluviimiseks vajaliku suutlikkuse väljakujundamiseks on vajalik ka kodanikuühiskonda toetav keskkond nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil. Kodanike ja kodanikuühiskonna kaasav osalemine on demokraatliku isevastutuse, arengu tõhususe ja tulemuste jätkusuutlikkuse soodustamiseks võtmetähtsusega. Mitme sidusrühma partnerlused võivad aidata kaasa säästvate arengule ja koondada paljude erinevate osaliste teadmisi ja kogemusi.
21. EL ja selle liikmesriigid on endiselt pühendunud sellele, et parandada ja peavoolustada suutlikkuse arendamise toetamist kõikides ülemaailmse partnerluse valdkondades, kasutades mitmeid sidusrühmi hõlmavat lähenemisviisi. Kohalikud ja riigi tasandist madalama tasandi ametiasutused hakkavad samuti olema 2015. aasta järgse arengukava rakendamisel esirinnas. Suutlikkuse arendamine partnerriikides on arenguabi tõhususe suurendamisel võtmetähtsusega faktor ning EL ja selle liikmesriigid aitavad juba kaasa vastastikusele õppele ja võrgustike tööle, kasutades selliseid algatusi nagu tehniline koostöö ja institutsionaalsed arenguprogrammid. EL tõhustab oma toetust suutlikkuse suurendamisele, muu hulgas partnerriikide statistika ja järelevalve valdkonnas.
22. EL peaks suutlikkuse suurendamise meetmete puhul senisest rohkem kasutama oma liikmete üleminekukogemusi. Nõukogu tervitab sellega seoses ELi liikmesriikide pakkumist muuta nende kogemused ja oskusteave laialdaselt kättesaadavaks, näiteks üleminekut käsitleva Euroopa andmebaasi kasutamise kaudu.

iii) Riigisiseste avaliku sektori vahendite mobiliseerimine ja tõhus kasutamine

23. Riigisisessed avaliku sektori vahendid on enamiku valitsuste jaoks ülekaalukalt suurim stabiilne ja koheselt kättesaadav rahastamisallikas, olles seetõttu säästva arengu rahastamise seisukohalt võtmetähtsusega. Esmane vastutus avaliku sektorite vahendite tõhusaks mobiliseerimiseks ja kasutamiseks lasub riikide valitsustel. Lisaks sellele on maksustamine, nii kulutused kui maksude kogumine, riigisisese vastutuse aluseks oleva ühiskondliku kokkuleppe oluline komponent
24. Kõik riigid peaksid võtma endale kohustuse saavutada valitsemissektori tulude tase, mis kõige paremini võimaldaks neil siseriiklikul tasandil jätkusuutlikult rahastada vaesuse kaotamist ja säästvat arengut, sealhulgas tulupoliitika, maksude kogumise ja nende järelevalve eest vastutavate asutuste tugevdamise teel.

25. Me rõhutame säästva arengu peavoolustamise tähtsust riigisiseste avaliku sektori vahendite valdkonnas. Seda võiks saavutada selliste poliitikate ja vahenditega nagu looduskapitali arvestus ning sootundlik ja ebavõrdsustega arvestav eelarvestamine.
26. Kõik riigid peaksid järgima head valitsemistava ja tagama, et neil oleksid süsteemid avaliku sektori vahendite tõhusaks ja läbipaistvaks haldamiseks, sealhulgas riigihangete kaudu, ning loodusvarade ja nendega seonduva tulu jätkusuutlikuks haldamiseks. Tuleb tugevdada kontrollimeetmeid ning pettusevastaseid, rahapesuvastaseid ja korrupsioonivastaseid meetmeid, parandada maksuhaldust ja võidelda ebaseaduslike rahavoogude, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimisega. Tuleks tugevdada finantsalase läbipaistvuse meetmeid. See võiks hõlmata riigipõhist aruandlust ja sellealast asjakohast teabevahetust vastavate ametiasutuste vahel, paremaid avaliku sektori raamatupidamissüsteeme, äriühingute kasusaavate omanike registreid ja maksualaste tagajärgedega tegevusega usaldusfondide kasusaavate omanike registreid ning tõhusamaid uurimisi ja õiguskaitsealaseid reageeringuid. Arvesse tuleks võtta ja rakendada G20 ja OECD kohtumiste sellealaseid tulemusi, sealhulgas maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise alast projekti. Samuti tuleks suurendada kaevandustööstuse läbipaistvust ja aruandekohustust, näiteks valitsustele tehtavate maksete avalikustamise teel.
27. Rahvusvaheline koostöö on vajalik, et võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise ning ebaseaduslike rahavoogude vastu, sealhulgas maksuparadiisides, ja tagada läbipaistev ja koostööl põhinev maksukeskkond, mis soodustab riigisiseste tulude mobiliseerimist. Riikidele tuleks anda asjakohast toetust, et suurendada nende suutlikkust etendada nimetatud küsimustes tugevamat rolli.
28. Riikidel on vaja jätkuvat ja pikaajalist juurdepääsu rahastamisele paljudest allikatest. Tõhusal võlahaldusel põhinev jätkusuutlik laenurahastamine, mis juhindub IMFi/Maailmapanga võla jätkusuutlikkuse raamistikust, on finantsstabiilsuse aluseks.

29. EL ja selle liikmesriigid on pühendunud jätkuva toetuse andmisele arenguriikidele, et tugevdada nende avaliku sektori finantsjuhtimist, sealhulgas maksusüsteeme. Erilist tähelepanu vajavad vähim arenenud riikide ning ebakindlate ja konfliktidest mõjutatud riikide eriomased probleemid. Kooskõlas hea valitsemistava põhimõtetega edendavad EL ja selle liikmesriigid veelgi läbipaistvat, koostööl põhinevat ja õiglast rahvusvahelist maksukeskkonda.

iv) Rahvusvaheliste avaliku sektori vahendite mobiliseerimine ja tõhus kasutamine

30. Rahvusvahelised avaliku sektori rahalised vahendid on jätkuvalt oluline element, mis toimib katalüsaatorina arenguriikide, eelkõige enim abi vajavate riikide, sealhulgas ebakindlate ja konfliktidest mõjutatud riikide üldises rahastamises. See ei sisalda ainult ametlikku arenguabi, vaid ka muid ametlikke vahendeid, lõunariikide koostööd ja kolmepoolset koostööd, mille maht ja tähtsus on viimastel aastatel märkimisväärselt suurenenud.
31. EL ja selle liikmesriigid on helled ametliku arenguabi andjad, olles viimastel aastatel andnud igal aastal enam kui poole ametlikust arenguabist. Kuigi ametlik arenguabi on arenguriikidele tervikuna kvantitatiivses suhtes väike, on see oluline rahastamisallikas vähim arenenud ja ebakindlate riikide jaoks, kellel eelkõige puudub riigisisene suutlikkus raha hankimiseks muudest allikatest. Ametlik arenguabi võib ka aidata võimendada teisi rakendamishabendeid, eelkõige riigisiseseid avaliku sektori vahendeid ja erasektori investeeringuid, kuid ka teadust, tehnoloogiat ja innovatsiooni.
32. Seetõttu kinnitab EL taas oma ühiselt võetud kohustust saavutada ametliku arenguabi 0,7% osakaal kogurahvatulust 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames. ELiga enne 2002. aastat ühinenud liikmesriigid kinnitavad taas oma kohustust saavutada ametliku arenguabi 0,7% osakaal kogurahvatulust, võttes arvesse eelarveolukorda, samas kui teised, kes on nimetatud eesmärgi saavutanud, kohustuvad kõnealust osakaalu säilitama või seda suurendama. ELiga pärast 2002. aastat ühinenud liikmesriigid püüavad oma ametlikku arenguabi suurendada, et selle osakaal kogurahvatulust oleks 0,33%.

33. Rahvusvaheline üldsus peaks samuti aitama kaasa ressursside suunamisele sinna, kus vajadus on suurim, eelkõige vähim arenenud ning ebakindlatesse ja konfliktis olevatesse riikidesse. Üldise ametliku arenguabi kontekstis, võttes samas täiel määral arvesse konkreetsete liikmesriikide arenguabialaseid prioriteete, kinnitab EL taas oma pühendumust vähim arenenud riikide toetamisele. EL kohustub ühiselt saavutama vähim arenenud riikidele antava arenguabi 0,15–0,20% osakaal kogurahvatulust lühemas perspektiivis ja vähim arenenud riikidele antava arenguabi 0,20% osakaal kogurahvatulust 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames.
34. ÜRO peasekretäri kokkuvõtva aruande kohaselt on säästva arengu eesmärkide saavutamiseks vaja kõikide, sealhulgas arenenud riikide ja keskmisest kõrgema sissetulekuga riikide ning tärkava turumajandusega riikide panuseid. EL ja selle liikmesriigid kutsuvad kõiki teisi suure sissetulekuga riike üles võtma samuti kohustuse saavutada arenguabi 0,7% osakaal kogurahvatulust ja vähim arenenud riikidele antava arenguabi 0,15–0,20% osakaal kogurahvatulust 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames. Tärkava turumajandusega riigid ja keskmisest kõrgema sissetulekuga riigid peaksid samuti suurendama oma rahalist toetust arenguriikidele, eelkõige vähim arenenud riikidele, ning määrama selleks eesmärgid 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames.
35. EL tunnistas ka Aafrika arenguriikide ees seisvaid erilisi väljakutseid ning toonitab sellega seoses, kui oluline on ametliku arenguabi suunamine kõnealusele mandrile, võttes samas täiel määral arvesse konkreetsete liikmesriikide arenguabialaseid prioriteete. EL kordab oma kindlat poliitilist pühendumust Aafrikale, ning kohustub enam tähtsustama ja suurendama oma rahalist abi Aafrikale. Tuletades meelde nimetatud mandriga seonduvaid varasemaid rahvusvahelisi ülesandeid, jääb EL ootama Aafrikat puudutavate oluliste rahvusvaheliste kohustuste kokkuleppimist 2015. aastaks kavandatud rahvusvaheliste konverentside raames.

36. Kõikidelt rahastajatelt pärinevad rahvusvahelised avaliku sektori vahendid peaksid aitama kaasa vaesuse kaotamisele ja säästva arengu toetamisele tasakaalustatud ja terviklikul viisil, mis on nii kliimasõbralik, kliimamuutustele vastupanuvõimeline kui ökosüsteemidega arvestav. Vahendid tuleks üle anda ja neid tuleks kasutada tulemuslikult ja tõhusalt, kooskõlas arengu tõhususe põhimõtetega, sealhulgas isevastutuse, läbipaistvuse ja jagatud vastutuse ning tulemustele orienteerituse põhimõtetega. Kõik rahastajad peaksid püüdma täita rahvusvahelisi kohustusi seoses õigeaegse, tervikliku ja prognoositud teabe andmisega arenguressursside voogude kohta, kasutades avatud andmestandardeid. Rahvusvahelise arengukoostöö struktuuri killustatuse vähendamiseks on vaja kõikide jõupingutusi, võimaldades sedasi tõhusat rakendamist riikide tasandil. Selleks võib kasutada ühiseid rahastamismehhanisme ja riskide maandamisvahendeid, sealhulgas mitmepoolsete kanalite kaudu, eelkõige üleilmsete avalike hüvede pakkumisel. Lisaks sellele on oluline tunnustada ja veelgi stimuleerida jõupingutusi, mida peale ametliku arenguabi tehakse vaesuse kaotamise ja säästva arengu toetamiseks. Seoses sellega jääme ootama koos kõikide asjaomaste sidusrühmadega peetavat käimasolevat arutelu uue statistilise näitaja üle, mis lisaks ametlikule arenguabile kajastaks säästvakas arenguks antavat ametlikku kogutoetust.
37. EL ja selle liikmesriigid on pühendunud oma arengukoostöö poliitika tõhususe parandamisele, lähtudes kohustustest, mis on võetud tulemusliku arengukoostöö ülemaailmse partnerluse raames, mis pakub kvaliteetsete partnerluste jaoks eriteadmisi, sealhulgas parimaid tavasid, ning on pühendunud tulemuslikku arengukoostööd käsitlevate rahvusvaheliselt kokkulepitud Busani põhimõtete järgimisele. Me kutsume teisi üles sama tegema.

38. Uuenduslik rahastamine võib toimuda mitmes vormis ning selle eesmärk on mobiliseerida ja anda üle vahendeid prognoositaval, usaldusväärsel ja tõhusal viisil, samuti mitmekesistada arengule suunatud rahastamisvahendeid. Rahvusvaheline üldsus peaks jätkuvalt uurima uuenduslike allikate ja mehhanismide kasutamise võimalusi rahvusvaheliste avaliku sektori vahendite, näiteks ELi ühendatavate vahendite suunamiseks ning lisarahastamise suurendamiseks, näiteks globaliseerimisega seotud tuludest tulenevaid rahvusvahelisi lõive ja makse vaesuse kaotamise ja säästva arengu, sealhulgas kliimameetmete eesmärgil. Nõukogu tunnustab ka rahastamisvahendite ühendamise potentsiaali selliste projektide rahastamiseks, mida kõrge riskiprofiili ja/või madala kasumlikkuse tõttu muidu ei rahastataks või millele muidu erainvestoreid ei leiduks. Sellega seoses kutsub nõukogu üles rõhutama nii avaliku kui erasektori rahastamise mitmekesistamist, mis on võimalikuks tehtud ühendamise abil. Rahastamisvahendite ühendamisel tuleks võtta täiel määral arvesse võla jätkusuutlikkust ja aruandekohuslust ning vältida turuhäireid ja eelarvega seotud ohtusid.
39. Rahvusvahelised finantseerimisasutused ning mitmepoolsed ja kahepoolsed arengupangad on esmatähtsad osalised säästva arengu eesmärkide täitmisel. Nad on olulised arenguabi sihipärase rahastamise ja üleilmsete avalike hüvede rahastamise jaoks, sealhulgas vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamise kaudu, ning peaksid oma vahendeid edasi arendama, et võimendada erarahastamist ja maandada riske, tagades samas täiendava rahastamise suunamise säästva arengu eesmärkidele iga osalise volituste piires. Rahvusvahelised finantseerimisasutused peaksid intensiivistama toetust heale valitsemistavale, sealhulgas läbipaistvatele ja õiglastele maksusüsteemidele ning ebaseaduslike rahavoogude vastasele võitlusele. Keskkonnaalased ja sotsiaalsed tagatised on esmatähtsad kõikide rahvusvaheliste finantseerimisasutuste tegevuste puhul, eelkõige jätkusuutliku taristu arendamisel ning rahvusvahelised finantseerimisasutused peaksid selles valdkonnas võtma juhtrolli. EL tervitab rahvusvaheliste finantseerimisasutuste väljakuulutatud toetust 2015. aasta järgse arengukava rakendamisele¹.

---

¹ Maailmapanga / Rahvusvahelise Valuutafondi kevadised kohtumised 2015. aasta aprillis: Arengukomitee kommünikee.

40. EL ja selle liikmesriigid tunnistavad, et eelkõige on vaja piisavalt mobiliseerida ametliku arenguabi ja teiste rahastamisallikate rahavoogusid, mis on suunatud linnadele ning muudele kohalikele ja madalama tasandi omavalitsustele ning mis toetavad asjakohase suutlikkuse suurendamist, et aidata neil avaliku ja erasektori rahastamist tõhusamalt mobiliseerida ja kasutada.

v) Riigisisese ja rahvusvahelise erasektori mobiliseerimine

41. Eraettevõtluse potentsiaali ärakasutamine, muu hulgas avaliku ja erasektori partnerluste kaudu, on säästva arengu seisukohalt otsustava tähtsusega. Erasektori poolt juhitud majanduskasv on peamine töökohtade looja ja aitab sellega kaasa vaesuse vähendamisele. Erasektor tuleks täiel määral kaasata 2015. aasta järgse arengukava rakendamisse. Erasektori vahendid, mis hõlmavad ka institutsionaalsete investorite vahendeid, on suuremad kui kõik avaliku sektori vahendid kokku. Olulise tähtsusega on erasektori algatusi ja investeeringuid toetava stabiilse ettevõtluskeskkonna loomine, sealhulgas võrdsete konkurentsitingimuste tagamine, aga ka usaldusväärsed ja tõhusad institutsioonid, mis tegutsevad õigusriigi põhimõtete kohaselt. Sellised vahendid nagu OECD investeeringute raampoliitika on valitsuste jaoks kasulikud abivahendid ettevõtluskliima hindamisel ja reformide kavandamisel. Erasektor võib olla mootoriks üleminekul suuremale tootlikkusele, ressursitõhususele, säästvale energiale, paremale vastupidavusele ning säästvamale tarbimisele ja tootmisele, käsitledes selliseid küsimusi nagu keskkond, läbipaistvus, enda kuuldavaks tegemine ja mõjuvõimu suurendamine, inimväärne töö ja juurdepääs sotsiaalkaitsele.
42. Kaasavad ja stabiilsed finantssüsteemid on olulised erasektorist pärineva kohaliku kapitali kaasamiseks. Seetõttu peame toetama soosivat poliitika- ja reguleerivat raamistikku finantssektoris, finantsinfrastruktuuri tugevdamist ning siseriiklikke sääste kaasavate kliendikesksete ja jätkusuutlike finantsasutuste ülesehitamist.

43. Toonitame mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ja sotsiaalmajandusettevõtete olulisust töökohtade loomise ja säästva arengu jaoks ning väikepõllumajandustootjate tähtsat osa selles. Intensiivistada tuleks jõupingutusi mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu parandamiseks rahastamisele ning finantsalase kaasamise süvendamiseks, eelkõige naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamiseks. Vaja on stimuleerida mitteametliku sektori järkjärgulist muutmist ametlikuks. Meil tuleks kogemustest õppida, kogemusi jagada ja anda toetust suutlikkuse suurendamiseks.
44. Ettevõtja sotsiaalne vastutus (ESV), kaasa arvatud selle keskkonnamõõde peaks olema erasektori investeringute keskne element. See peaks hõlmama selliste rahvusvaheliselt kokkulepitud põhimõtete ja suuniste järgimist ja kohaldamist, nagu ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted, ILO kolmepoolne deklaratsioon rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta, Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) standard 26000 (juhised sotsiaalseks vastutuseks), ÜRO algatus Global Compact ja OECD suunised rahvusvaheliste ettevõtete jaoks, tuginedes samuti kehtivatele rahvusvahelistele kokkulepetele, näiteks mitmepoolsetele keskkonnalepingutele. Tuleb teha täiendavaid jõupingutusi, et parandada hoolekohustuse täitmist, tagada piisav riskihindamine, suurendada ESVst tulenevaid turueeliseid ning parandada äriühingute juhtimisega seonduva teabe ning sotsiaalse ja keskkonnateabe avaldamist ning säästva arengu alast aruandlust. Äriühinguid tuleks innustada edendama soolist võrdõiguslikkust meetmete abil, mis aitavad kaasa naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamisele, muu hulgas otsustusprotsessis osalevate naiste osakaal kõigil tasanditel, võrdse tasu kehtestamine võrdse ja võrdväärse töö eest. Vaja on asjakohaseid ja tõhusaid raamistikke, mille abil tagada nõuete järgimine muu hulgas keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja finantsküsimumuste puhul. Jätkame koostööd erasektoriga, et edendada vastutustundlikke ülemaailmseid väärtusahelaid, edendada ressursside säästlikumat kasutamist ja investeringuid looduskapitali ning takistada ebaseaduslikke rahavooge.

45. Erasektori potentsiaali ärakasutamiseks ja täiendavate erasektori, kaasa arvatud sihtasutuste ja heategevuse vahendite kaasamiseks tuleks kehtestada sobivad stiimulid, muu hulgas poliitikasuundade ja eeskirjade abil. Uuadsed rahastamisvahendid, näiteks omakapitali, laenude ja garantiide kombineeritud kasutamine, võivad olla olulised erainvesteeringute kaasamiseks säästvat arengut ja vaesuse kaotamist toetavate poliitiliste prioriteetide puhul. Kombineeritud kasutamise abil, jagades riske ja vähendades kulusid, saab võimendada erarahastamist arengu valdkonnas. Kõnealuste vahenditega saab anda panuse muu hulgas keskkonnasäästlikku majanduskasvu, töökohtade loomisesse ja innovatsiooni ning toetada kliimameetmeid.

vi) Kaubanduse ja investeeringute ergutamine

46. Kaubandus on üks kaasava majanduskasvu ja säästva arengu võtmetegureid ja 2015. aasta järgse arengukava olulisi rakendamishandehendeid. EL tunnustab WTO ülimuslikkust ülemaailmse tasandi kaubandusküsimustes. Siseriiklikul tasandil on iga riigi peamine ülesanne viia maksimumini kaubandusest saadav võimalik kasu, tehes seda hea valitsemistava, usaldusväärse poliitika, erasektorit ja säästlikku ettevõtlust soodustava stabiilse regulatiivse keskkonna, innovatsiooni, investeeringute ning tarneahela säästva majandamise abil. Selle toetamiseks saab kasutada kaubandusabi ja sellega seotud suutlikkuse suurendamise programme. Kõik arenenud riigid ja tärkava turumajandusega riigid peaksid paremini suunama enda antavat kaubandusabi arenguriikidele nii, et suurem osa kaubandusabist läheks vähim arenenud riikidele ja teistele kõige enam abi vajavatele arenguriikidele. Jõupingutused tuleks keskendada vähim arenenud riikidele ja teistele kõige enam abi vajavatele arenguriikidele. Arvesse tuleks võtta merepiirita arenguriikide vajadusi, kelle jaoks kaubanduse lihtsustamine ja kaubanduse infrastruktuur on võtmetähtsusega arengutegurid, ning ka väikeste arenevate saareriikide vajadusi. Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmed peaksid ette valmistama ärilise mõjuga soodustused vähim arenenud riikide teenuste ja teenuseosutajate jaoks, pidades silmas teenustekaubanduse üldlepingus (GATS) sätestatud vähim arenenud riikide vabastamist teenuste eest tasumisest. Oluline on piirkondliku tasandi edendamine. Piirkondlikku koostööd tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta – piirkondlikel ja piirkondadevahelistel kaubanduslepingutel on potentsiaal toetada laiemat kaubandusintegratsiooni ning juurdepääsu piirkondlikele ja ülemaailmsetele väärtusahelatele. Säästvate ülemaailmsete väärtusahelate arendamine on võtmetähtsusega faktor ülemaailmsete säästva arengu eesmärkide saavutamisel. Kaubanduslepinguid sõlmivad riigid peaksid võtma arvesse lepingute mõju arenguriikidele ja säästvale arengule.

47. Kõik arenenud riigid ja tärkava turumajandusega riigid peaksid võimaldama tollimaksu- ja kvoodivaba juurdepääsu oma turgudele vähim arenenud riikidest pärit toodetele (välja arvatud relvad ja laskemoon). Kõik riigid peaksid üha enam tegelema näiteks selliste nn piiritaguste teemadega: kaubanduse lihtsustamine, tehnilised normid ja standardid, tööõigus- ja keskkonnaalased õigusaktid, investeerimine, teenused, intellektuaalomandi õigused ja riigihanked. Läbipaistvad ja lihtsustatud päritolureeglid võivad kaubandust elavdada, muu hulgas piirkondlikul tasandil.
48. Kaubanduspoliitikasse, sealhulgas kaubandus- ja investeerimislepingutesse tuleb asjakohaselt integreerida säästev areng, kaasa arvatud selle sotsiaalne ja keskkonnamõõde. Suuremal määral tuleks toetada mitmepoolseid jõupingutusi ja mitmepoolset keskkonnatoodete ja -teenuste lepingut ning ILO tööõiguse põhireeglite ja põhikonventsioonide rakendamist, samuti mitmepoolsete keskkonnalepingute rakendamist. Samuti võib majanduslikku, keskkonnaalast ja sotsiaalset kasu anda rahvusvaheliste suuniste ja standardite, samuti avaliku ja erasektori jätkusuutlikkuse tagamise kavade edendamine. Toonitame vajadust võidelda ebaseadusliku kaubandusega kõigis selle vormides.
49. EL on alati olnud esirinnas jõupingutuste tegemisel, et kasutada kaubandust kaasava majanduskasvu ja säästva arengu saavutamiseks: meie turg on arenguriikidele kõige rohkem avatud, kusjuures vähim arenenud riikidest pärit toodetele (välja arvatud relvad ja laskemoon) on juurdepääs täielikult tollimaksu- ja kvoodivaba; EL ja selle liikmesriigid on üheskoos maailma juhtiv kaubandusabi andja; meie kaubanduslepingud on laiaulatuslikud; ning me oleme oma kaubandus- ja investeerimispoliitikasse integreerinud kaasava säästva arengu. EL edendab aktiivselt regionaalarengut ja integratsiooni, mis võib aidata riikidel parandada konkurentsivõimet ülemaailmsel turul, elavdada kaubandust, investeeringuid ja liikuvust ning aidata kaasa rahu ja stabiilsuse edendamisele.
50. EL on pühendunud edu saavutamisele eelseisval, 2015. aasta detsembris Nairobis toimival WTO kümnendal ministrite konverentsil ja otsustavate edusammude tegemisele Doha arenguvooru läbirääkimistel, ning Bali tulemustepaketi, sealhulgas kaubanduse lihtsustamise lepingut ja vähim arenenud riike käsitlevate punktide rakendamisele. Nende dokumentide rakendamine peab olema prioriteet.

vii) Teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni edendamine

51. Teadusesse, tehnoloogiasse ja innovatsiooni tehtavad investeeringud on olulised vaesuse kaotamise ja säästva arengu saavutamiseks ning pakiliste ülemaailmsete ühiskondlike väljakutsete kindlaksmääramiseks ja nende käsitlemiseks. Selleks et parandada tõenditel põhinevat otsustusprotsessi, on vaja parandada teaduse ja poliitika kokkupuudet. Kõik riigid peaksid tihendama kahepoolset, piirkondlikku ja mitmepoolset koostööd teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni vallas, et edendada säästva arengu eesmärkide rakendamist. EL on pühendunud teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni edendamisele, näiteks oma teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi kaudu. Programmi „Horisont 2020” kaudu toetatakse ka säästvat arengut nii ELi piires kui ka koostöös rahvusvaheliste partneritega. EL tunnustab samuti keskmiste tuludega riikide olulist rolli ja vajadust osaleda tõhusalt nendega tehtavas koostöös teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni ning suutlikkuse suurendamise valdkonnas. Kõik riigid peaksid endale võtma kohustuse teha koostööd uuenduslike säästva arengu lahenduste väljatöötamiseks. .
52. Arenenud riigid ja üha enam ka tärkava turumajandusega riigid etendavad olulist osa tehnoloogia edasiarendamises, siirdes ja levitamises, suutlikkuse suurendamises ning teaduslikus ja tehnilises koostöös, eelkõige vähim arenenud riikidega. Edu saavutamiseks selles valdkonnas on vajalik pikaajaline investeerimine ja koostöö, muu hulgas kohalike kogukondade ja lõppkasutajatega.
53. Ehkki ka avalik sektor etendab olulist osa, kuulub suurem osa tehnoloogiaid erasektorile ja sellega seoses tuleks toonitada mitmel sidusrühmal põhinevate partnerluste tähtsust. Tehnoloogiate edasiarendamist, siiret ja levitamist tuleb edendada soodsa poliitilise keskkonna ja sobivate stiimulite abil, ühiselt kokkulepitud tingimustel. Sellega seoses rõhutame, et oluline on intellektuaalomandiõiguste kaitse kõigil tasanditel vastavalt WTO ja Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (WIPO) reeglitele ning suutlikkuse suurendamine olemasolevate tehnoloogiate tõhusaimaks kasutamiseks.

54. IKT-alase teadustöö ja digitaalse innovatsiooni ning ka uute ja innovatiivsete tehnoloogiate, eelkõige IKT tõhusa kasutamise edendamine loob toetava keskkonna jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu jaoks. Riikidel tuleks üles ehitada avatud infoühiskond, kus igal on juurdepääs digitaaltehnoloogiale, ning võtta vastu õigusraamistikud, et kaitsta turvalisust, sõnavabadust, juurdepääsu teabele ja eraelu puutumatust digitaalajastul.
55. ÜRO peaks jätkuvalt soodustama juurdepääsu olemasoleva tehnoloogiaga seotud mehhanisme käsitlevale teabele, kaasa arvatud keskkonnahoidlike tehnoloogiate osas, ning edendama nende vahelist kooskõlastamist, võttes arvesse vähim arenenud riikide ees seisvaid konkreetseid probleeme.

viii) Rändega seotud probleemide käsitlemine ja rände positiivse mõju rakendamine

56. Hästi hallatud ränne ja liikuvus võivad aktivaatorina anda positiivse panuse kaasavasse majanduskasvu ja säästvasse arengusse. Rännet tuleks käsitleda terviklikult, võttes täielikult arvesse rändega seotud võimalusi ja probleeme arengu valdkonnas. Uus ülemaailmne partnerlus peaks toetama suuremale koostööle suunatud lähenemisviisi, et suurendada rahvusvahelise rände positiivset mõju säästvale arengule ja vähendada haavatavust. Kõik riigid peavad tegema jõupingutusi rände tõhusaks haldamiseks, pidades täielikult kinni rändajate inimõigustest ja austades nende väärikust. Selleks on vaja partnerlust tegelemisel nii seadusliku kui ka ebaseadusliku rändega lähte-, transiit- ja sihtriikides, kaasa arvatud võitluses rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubandusega, eelkõige võitluses kuritegelike võrgustikega. EL on pühendunud rände ja arengu valdkonna poliitikameetmete ja eesmärkide vahelise sidususe tagamisele ning diasporaa panuse rakendamisele arengusse. ELi rände ja liikuvuse suhtes võetud üldine lähenemisviis pakub tõhusa raamistiku kolmandate riikide kaasamiseks rändeküsimuste lahendamisse vastastikku kasulikul viisil.
57. Vajame algatusi, mille tulemusel jääks rändajatele nende teenitud tulust kätte rohkem, eelkõige parandades finantsalast kaasatust, muu hulgas juurdepääsu finantsteenustele, ning vähendades rahaülekannete eest võetavat tasu ja tagades nende tegemiseks turvalised kanalid. Käsitleda tuleb ka teisi rände ja liikuvusega seotud kulusid, näiteks emigratsioonist tulenev oskuste nappus ja töölevõtmise kulud. Pakkuda tuleks võimalusi oskuste piiriüleseks tunnustamiseks.

58. Lisaks peame tegelema ebaausate värbamistavadega, abistama atraktiivsete investeerimisvõimaluste loomisel diasporaa jaoks ning kaitsma põgenike õigusi. Meil tuleks suurendada väljateenitud hüvedele juurdepääsu ja nende ülekandmise võimaluste alast koostööd kooskõlas asjaomastes rahvusvahelistes kokkulepetes sätestatud põhimõtetega.

IV. Järelevalve, aruandlus ja läbivaatamine

59. EL ja selle liikmesriigid on jätkuvalt pühendunud sellele, et luua tugev järelevalve, aruandluse ja läbivaatamise raamistik, mis peaks olema 2015. aasta järgse arengukava lahutamatu osa, ning rakendada seda. Nõukogu 2014. aasta detsembri järeldustes sätestatakse peamised põhimõtted, millest nad seejuures peaksid juhinduma. Üks üldine raamistik peaks hõlmama säästva arengu eesmärkide ja sihtide kõiki aspekte ning kõiki rakendamisviise, sealhulgas kõiki rahastamise aspekte.
60. 2015. aasta järgse arengukava universaalsuse tugevdamisel peaksid järelevalve, aruandluse ja läbivaatamise raamistiku peamised eesmärgid olema järgmised: jälgida ülemaailmseid edusamme; soodustada parimate tavade vahetamist ja ühist õppimist, kaasa arvatud ühiste probleemide käsitlemist üheskoos; aktiivselt kaasata kõiki sidusrühmi; ning pakkuda poliitilist ja juhtimisalast fookust edasise tegevuse motiveerimiseks ja stimuleerimiseks.
61. Kõnealune raamistik peaks toimima riigi, piirkonna ja ülemaailmsel tasandil ning tuginema juba kehtestatud järelevalve- ja aruandlussüsteemidele. Me innustame kõiki riike kehtestama mitmeid sidusrühmi hõlmavat järelevalve-, aruandlus- ja läbivaatamisprotsessi ning looma riigi tasandi aruandlussüsteeme, võttes aluseks riiklikud säästva arengu strateegiad või muud asjaomased raamistikud. Olulist osa selles etendavad riikide parlamendid, kohalikud omavalitsused ja kodanikuühiskonna esindajad, sealhulgas teadusasutused, ning ka kõrgeimad kontrolliasutused ja teised sõltumatud kontrolliametid. Riigi tasandil toimuv järelevalve peaks andma panuse ka üleilmsel tasandil toimuvasse järelevalvesse, muu hulgas ülemaailmsete näitajate kohta statistika tegemise ja muu asjakohase teabe esitamisega. Piirkondlik tasand võiks pakkuda kasulikku foorumit vastastikuseks hindamiseks ja õppimiseks ning innustada riike seadma ambitsioonikaid eesmärke ja stimuleerima rakendamist. Piirkondlikul tasandil tehtav töö võiks kaasa aidata ka edusammudele piiriüleste küsimuste ja ühiste piirkondlike eesmärkide puhul.

62. Ülemaailmsel tasandil peaks järelevalve, aruandluse ja läbivaatamise raamistikus täiel määral kasutama ÜRO Peaassamblee, Majandus- ja Sotsiaalnõukogu ning teiste asjakohaste erinevatele valdkondadele spetsialiseerunud organite või foorumite võimalusi, tehes seda koordineeritult, et vältida dubleerimist ja piirata halduskoormust. Ülemaailmse tasandi põhifoorumiks peaks olema ÜRO kõrgetasemeline poliitiline säästva arengu foorum (HLPF). HLPF peaks toetuma riigi ja piirkondliku tasandi läbivaatamisprotsessidele ja täitma kesksel järelevalvefunktsiooni, et hoida alal poliitilist pühendumust, soodustada edusammude läbivaatamist ja parimate tavade jagamist ning esitada soovitusi täiendavate meetmete võtmiseks riigi, piirkondlikul või ülemaailmsel tasandil. Ülemaailmse säästva arengu aruanne peaks olema HLPF-i jaoks oma funktsiooni täitmisel ja hõlbustama tõenditel põhinevat otsustusprotsessi kõigil tasanditel. HLPF peaks tuginema tulemusliku arengukoostöö ülemaailmse partnerluse ja arengukoostöö foorumi kogemustele.
63. EL ja selle liikmesriigid toetavad tulemustele orienteeritud ülemaailmsete põhinäitajate kehtestamist, et toetada säästva arengu eesmärkide tulevast mõõtmist, järelevalvet ja läbivaatamist. Seda tuleks teha ekspertide juhitud tehnilise protsessi käigus, ÜRO süsteemi ning riiklike ja piirkondlike statistikaametite juhtimisel. Me toetame ÜRO statistikakomisjonis kokku lepitud tegevuskava ülemaailmsete põhinäitajate raamistiku väljatöötamiseks ja selle ajakava. Tervitame sellega seoses säästva arengu eesmärkidega seotud näitajatega tegeleva ametitevahelise asjatundjate töörühma ja kõrgetasemelise töörühma loomist. Näitajad ja andmed peaksid võimalikult suures ulatuses põhinema olemasolevatel näitajatel, et tagada andmekogude usaldusväärsus ja kulutõhusad lahendused, kuid vajalik võib olla ka uute näitajate väljatöötamine. EL toetab selliste ülemaailmsete näitajate valimist, mis võimaldavad samaaegselt jälgida edasiminekut mitme erineva eesmärgi suunas ja mis moodustavad integreeritud raamistiku, võttes arvesse ja tasakaalustades säästva arengu kolme mõõtme seoseid – ning näitajate arvu piiramist. Selleks et saavutada ebavõrdsuse vähendamise ning kõigi kaasamise eesmärgid, peaksid asjaomased kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed näitajad olema soo- ja vanusetundlikud, sisaldama inimõiguste mõõdet ning olema võimaluse korral rühmitatud sissetuleku, soo, vanuse ja teiste tegurite alusel. Andmete kogumisel tuleks ära kasutada võimalusi, mida pakuvad digitaalsed ja georuumilised andmed, tehnoloogiad ning kohapealne järelevalve. EL peaks toetama jõupingutusi, mida tehakse arenguriikide andmete katvuse ja kvaliteedi parandamiseks.

V. Edasised sammud

64. EL ja selle liikmesriigid jätkavad aktiivset ja konstruktiivset osalemist kõigis käimasolevates protsessides ning toetavad nende lähenemist, et saavutada ühtne üldine 2015. aasta järgne arengukava. Sel eesmärgil jätkavad EL ja selle liikmesriigid ühiste seisukohtade väljatöötamist ja ajakohastamist, et osaleda tõhusal ning ühtsel viisil käimasolevatel rahvusvahelistel läbirääkimistel, muu hulgas jätkates tööd komisjoni teatise „Vaesuse kaotamise ja säästva arengu ülemaailmne partnerlus pärast 2015. aastat” lisas välja toodud küsimustega.
65. Selleks, et seda ülemaailmset partnerlust saadaks edu, on tarvis kõigi panust. EL ja selle liikmesriigid on pühendunud oma rolli täiemahulisele täitmisele ning konstruktiivsele koostööle, et töötada välja laiahaardeline, ümberkujundav ja kaasav 2015. aasta järgne arengukava ning seda rakendada.
-